

Monells

Sant Bartomeu del Grau

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Monells - 08519 Sant Bartomeu del Grau
Emplaçament camí de Monells, carretera C-154 (Vic-Olost), trencant a la dreta.

Coordenades:

Latitud: 41.95152
Longitud: 2.1541
UTM Est (X): 429891
UTM Nord (Y): 4644740

Classificació

Número de fitxa 08199-107
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern
Segle XVII
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: Edifici totalment rehabilitat a darreries del segle XX.
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 010A00025
Autoria de la fitxa Josep Pujades i Cavalleria
Data de registre de la fitxa: dt., 30/07/2002 - 02:00

Descripció

Edifici de planta baixa + 1 planta sota teulada. Coberta a doble vessant (nord-sud). Possiblement, la teulada es va aixecar 30-40 cm respecte l'original i s'afegiren llindes monolítiques a les finestres de la planta sota coberta (els brancals d'aquestes finestres són arrodonits). Al ràfec de la teulada, sota les teules, hi ha lloses (façanes nord i sud). Murs de pedres irregulars (amb tendència a la disposició en filades); cantoneres diferenciades. - Façana sud. Porta amb llinda monolítica de grans dimensions; té una finestra a cada costat amb els elements de pedra. A la finestra de sobre la porta té la inscripció: "REDIFICADE PER JOSEPH CASAS / I CONSEPSIO GRAV AÑ 1864". - Façana est. Tres finestres a cada nivell amb elements de pedra; alguns elements no són originals i, d'altres, són reaprofitats. - Façana nord (posterior). Dues finestres a cada planta (elements monolítics a la planta superior; no es pot assegurar que tots els elements siguin originals). - Façana oest. A l'oest de l'edifici hi ha un cos afegit a la planta baixa. Antigament era la pallissa i, probablement, també hi havia algun corral; actualment està molt modificat ja que l'espai es dedica a l'activitat de restaurant. Algunes de les obertures de la façana oest de l'edifici no són originals, sinó fruit de la darrera restauració (anys '90 del segle XX). "Monells és una masia de planta rectangular, de dos pisos i teulada a dues vessants. A la part de ponent hi ha un cos més baix annexat posteriorment. La construcció de l'edifici actual és del segle XVII i es remodelà durant els segles XVIII i XIX" (BENITO; ARMENTERAS, 2002).

Observacions:

Al nord-est de la propietat hi havia una font de la que, per contracte, s'havia de cedir mitja ploma a una masia veïna. Darrerament, la font és inaccessible, tot i que sembla que encara raja. Els propietaris, que necessitaven molta aigua per a l'activitat de restaurant, van deixar d'agafar aigua de la font per evitar que els veïns es quedessin sense i, alhora, evitar problemes legals. Mapa: Osona-24. Mapa Comarcal de Catalunya, 1:50.000. Institut Cartogràfic de Catalunya. Format CD, versió 1.0; informació actualitzada a setembre de 1998. Barcelona, 1998. El mapa reproduït a la fitxa forma una quadrícula de 5 x 3,280 km; l'escala aproximada és d'1:50.000

Història

"Monells, de la parròquia de Sant Julià Sassorba, és probablement la masia documentada des de més antic del terme de Sant Bartomeu del Grau. Ja surt esmentada en documents carolingis dels segles IX i X. Dins el terme de Sant Bartomeu, la masia havia tingut un paper molt important pel fet que alguns hereus de la casa n'havien estat batlles. Un d'aquests batlles fou Joan Monells, que hagué de solucionar problemes relacionats amb el bandolerisme durant la primera meitat del segle XVII. En un procés judicial d'aquesta època, Joan Monells, batlle de Sant Bartomeu del Grau, denuncia davant el veguer de Vic la incursió d'una colla de bandolers a les Ferreres i la Codina, i a més a més l'ofensa que li havien fet Francesc Ferreres i els seus fills en negar-se a ajudar-lo en la captura dels bandits, els quals, segons un pastor declarant "los havien vistos amagats en un pinetar un poch més amunt de la Codina" (BENITO; ARMENTERAS, 2002). "Objecte de compra el 1.374 pel benefici de Sant Andreu de la Catedral de Vic. La reforma de límits parroquials del segle XIX va fer que passés de Sant Julià Sassorba a Alboquers. Alguns dels seus hereus havien estat batlles del terme de Sant Bartomeu a principis del segle XVII. Antigament hi havia Monells de dalt i Monells de baix" (ROCAFIGUERA, 1991:64).

Bibliografia

BENITO, Emili; ARMENTERAS, Roser (2002). Monells. <http://www.sbg.llucanes.net>, temes, cases de pagès. ROCAFIGUERA I GARCIA, Francesc de (1991). Parròquia de Sant Julià Sassorba 1.091-1991.

